

„A technikának a zenét kell szolgálnia!”

Répássy Györgyi szólókarrierről, tanításról és nyolc évtizednyi muzsikáról

Répássy-tanítványt szinte a világ minden táján találni, növendékei közül többen hegedülnek angol, német vagy amerikai együttesekben. Itthon pedig szinte a szakma fele vallhatja őt mesterének, hiszen a Nemzeti Filharmonikusoknál, a Fesztiválzenekarban, a MÁV, a Rádió és az Opera Zenekarban is muzsikálnak keze alól kikerült zenészek, koncertmestereinek száma is meghaladja a tizet. Nemzetközi rangú szólistát, világhírű vonósnégyes tagot is nevelt, ráadásul tanítványai között akad klarinétos, fagottos, brácsás és karmester is, hiszen volt, aki később más hangszerre cserélte a hegedűt. A művész-tanár, akinek pedagógiai munkásságát több kitüntetéssel – köztük a Magyar Köztársasági Aranyéremkeresztel – is elismerték, s aki áprilisban ünnepelheti nyolcvanadik születésnapját, most is aktívan dolgozik, jelenleg két hallgatója van a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézetében.

– Ön is kiváló, különleges mestertől tanulhatott annak idején, hiszen a Zeneakadémián Zathureczky Ede osztályába járt...

– Különleges helyzetben voltam, hiszen hét évesen lettem az akadémia hallgatója. A tanárképzősök számára kerestek elsős növendékeket, s a felvételin, amelyre tízszeres volt a túljelentkezés, sikerrel szerepeltem. Először a tanárjelöltek foglalkoztak velünk, majd tíz esztendősen Zathureczky is felvett hegedűs osztályába, ahol én voltam a legkisebb. Izgalmas órákat tartott, egymás előtt is játszottunk, s máig felejthetetlen számomra Zathureczky csodálatos hegedűhangja, impulzív személyisége. Nagy figyelmet fordított a hangképzésre, a jobbkéz vezetésére. Utána Temesváry János lett a tanárom. Ő másfajta, szintén nagyon érdekes oktatási módszerrel dolgozott, s nála szereztem diplomát húsz évesen.

– Ekkor a szólókarriert is választhatta volna, mégis nagyon hamar, néhány év elteltével tanítani kezdett. Ennyire érdekelt Önt a pedagógiai munka?

– Állítólag már gyerekként azt mondogattam, hogy hegedűtanár akarok lenni... Zathureczky órái szintén mély hatást gyakoroltak rám, hiszen ő bennünket, a hallgatóit is bevont egymás oktatásába. Ahogy megszereztem a diplomámat, több szólófellépésem volt, kamarakoncerteken játszottam. A hangversenyeken sikerrel szerepeltem, de úgy éreztem, nem ez az én utam. Még visszajártam az akadémiaira tanulni, de emellett már órákat adtam egy magániskolában. Az egyikre beült Takács Miklósné, aki szakfelügyelőként dolgo-

zott, s ő ajánlott munkát a Fővárosi Zeneiskolák Szervezeténél. Életem során szerencsére mindig mindenhová hívtak, sokszor nem is bírtam elvállalni az összes felkérést... Tizenöt évet töltöttem a zeneiskolában, majd a Bartók Konzervatórium oktatója, harminc éven át tanszakvezetője voltam. Később, a konzi mellett, ahol majd négy évtizeden át dolgoztam, félállást ajánlottak a Tanárképző Főiskolán, ahol jelenleg is két növendékem van. Jönének többen is, de egy rendeletnek „köszönhetően” csak heti négy órát tarthatok... A régi növendékek is visszajárnak, koncertek, zenekari próbajátékok előtt segítik a felkészülésükben. Pályám során minden korosztállyal dolgoztam. A zeneiskolában elsőként alapítottam vonószekart, s az együttesnek, amelyet én vezettem, sőt dirigáltam is, magyar zeneszerzők – Sugár, Kókai – komponáltak műveket. Olyan izgalmas feladatom is akadt, mint például négy éven át vonószekar szervezése a Bayreuthi Ünnepi Játékok Ifjúsági Táborba, vagy az a svájci zenei tábor is, ahol 1991-től kezdve minden nyáron háromhetes kurzust tartok, s amelyre növendékeimet is elviszem.

– Pedagógusként talán az egyik legnehezebb feladat az, hogy a szólistának készülő fiatalra is felkészítse, lehet, hogy zenekari muzsikus vagy tanár lesz...

– Reálisan kell gondolkodni, nem szabad a gyerekekben hamis reményeket táplálni. Szomorú ugyanis, ha valaki egész életében kényszerből tesz valamit. Zenekari tagságra vagy tanításra kell készülni,

s ha valaki többre képes, az nagy öröm... Ma Magyarországon ugyanis a szólistaságból szinte lehetetlen megélni, de zenekari vagy tanári állást találni sem könnyű. S mindegy, mit csinál az ember, kell és lehet is mellette kamarázni, én magam is ezt teszem. Már nem a nyilvánosság előtt, hanem otthon, a magam örömeire játszom.

– Milyennek látja ma hazánkban a zenekari zenészképzést?

– A zeneiskolákban középfokon nagyon aktív a zenekari gyakorlat. Amikor én voltam akadémista, hetente kétszer három zenekari óránk volt, Reuter Lajos, Ádám Jenő próbái, koncertjei óriási hatást tettek ránk, ők különleges módon tudták megadni a művek hangulatát. Talán ma is gyümölcsözőbb lenne ez, mint a félévente egyszer tartott zenekari hét, hiszen a megtanult daraboknak érneük is kell... Korábban egyébként több külföldi tanulmányúton vettem részt, jártam az NDK-ban is, ahol már akkor külön-külön osztályt alkottak azok, akik zenekari zenésznek, szólistának vagy tanárnak készültek.

– Lassan már hat évtizede tanít. Milyen pedagógusi ars poeticát alakított ki?

– Igyekszem haladni a korrallal, folyton képezem magam, hiszem ma már nem oktathatom azt és úgy, amit annak idején én tanultam. Minden növendék egyéniség, meg kell találni hozzá a megfelelő utat és hangot. Kellően nyitottá kell tenni a világra, s lényegesnek tartom a lelki kapcsolatot is. Emellett az első pillanattól kezdve, nagyon tudatosan, parallel tanítom a technikát és a muzsikát, hiszen a

technikának a zenét kell szolgálnia. A növendéknek is rendelkeznie kell saját zenei elképzeléssel, s akkor lesz profi, ha a gyakorlásnál tudja, mit hogyan dolgozzon ki. Erre meg lehet mindenkit tanítani. Ha ugyanis egyedül marad, tudnia kell, hogyan fejlessze, tartsa szinten magát. Akár-

csak Zathureczky, én is azt tanítom, énekelni kell a hegedűvel. Sokat segít az is, ha hallják egymást a növendékek, ha tár-suknak vagy nekem meg kell mutatniuk, mit hogyan csináljanak. S persze elengedhetetlen a szorgalom, a tudatos, állandó gyakorlás. Talán emiatt sem vonzó ma ez

a hivatás, egyre kevesebb a jelentkező. Pedig a zenetanulás koncentrációkép-ség-re, figyelemösszpontosításra is nevel. S ha valakiből nem is lesz muzsikussá, akkor is megváltoztatja a mindennapjait. Más lesz a viszonya a muzsikával, a világgal, s jobb lesz az élete minősége is... R. Zs.

Önkormányzati hivatásos együttesek támogatása

A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. Törvény 5. számú mellékletének 9. pontja alapján, valamint az 5/2005. (II. 15) NKÖM rendelet alapján a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma pályázatot hirdetett a helyi önkormányza-

tok részére, hivatásos zenekarok és énekkarok működésének kiegészítő támogatására.

A támogatás odaítéléséről a helyi önkormányzatok által a pályázatban szolgáltatott adatok, valamint az együttesnek a központi költségvetésből juttatott egyéb

bevétele figyelembevételével a nemzeti kulturális örökség minisztere által felkért szakmai bizottság (*Magi István NKÖM, Devich János MZF, dr. Gyimesi László MZTSZ, Csengery Adrienne MZT, Popa Péter MSzZS*) javaslata alapján a miniszter döntött.

Intézmény	2005-ben alap- támogatás	2005 kieg. tám. önkormányzati hozzájárulás	2005-ös összes támogatás
Debreceni Filharmonikus Zenekar	95 000 000	15 278 796	110 278 796
Debreceni Kodály Kórus	50 000 000	8 158 830	58 158 830
Szegedi Szimfonikus Zenekar	95 000 000	9 298 454	104 298 454
Miskolci Szimfonikus Zenekar	95 000 000	21 992 644	116 992 644
Győri Filharmonikus Zenekar	95 000 000	17 499 452	112 499 452
Pannon Filharmonikus Zenekar	95 000 000	25 051 989	120 051 989
Szombathelyi Szimfonikus Zenekar	95 000 000	12 197 026	107 197 026
Szolnoki Zeneművészeti Központ	48 000 000	3 948 254	51 948 254
Budapesti Fesztiválzenekar Alapítvány	10 000 000	32 828 786	42 828 786
Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar	67 000 000	6 001 346	73 001 346
Pest Megyei Szimfonikus Zenekar	4 000 000	1 561 535	5 561 535
MÁV Szimfonikus Zenekari Alapítvány	90 000 000	789 651	90 789 651
Távközlési Zenei Alapítvány	10 000 000	23 690	10 023 690
Gödöllői Szimfonikus Zenekar	4 000 000	552 756	4 552 756
Kecskeméti Szimfonikus Zenekar	4 000 000	1 342 406	5 342 406
Orfeo Zenei Alapítvány	4 000 000	426 411	4 426 411
Váci Szimfonikus Zenekar	3 000 000	418 515	3 418 515
DANUBIA Szimf. Zenekar	20 000 000	78 965	20 078 965
Nyíregyházi Cantemus Kórus	13 000 000	1 944 041	14 944 041
Veszprémi Mendelssohn Kamarazenekar	3 000 000	606 452	3 606 452
összesen	900 000 000	160 000 000	1 060 000 000